

volna azt megmástitani. Délután Furu Mártonék hűségesen beállítottak. Egyenként kézbeadatta velük a csokrokat, s mindegyikből kiválasztotta a legszebb szálát, a cserepes violákról is leoldozta a legszebbeket, s valamennyit a közös, új vázába helyezte, kitette az ablakba. Mikor ezzel elkészült, ráparancsolt a fiúkra:

— A többit vigyétek haza. Nincs hova rakjam valamennyit. Mondjátok meg szüleiteknek, hogy jövőre ne verjék magukat költségbe, aki akar, hozzon csak egy szál virágot, az belékerül az osztály vázájába. A többi virág árát gyűjtsék össze, s vegyenek ebből könyveket a legszegényebb tanulónak.

Igy történt aztán, hogy a következő iskolai év vizsgáján a tanítónőkisszony kezébe tényleg szép kis összegecskét tettek le a szülők virágcsokor helyett, s együtt beszéltek meg, hogy ki is az osztály legszegényebb tanulója a sok szegény között. Az asszonyok maguk között azon tanakodtak, honnan keríthetnének az ő kicsi tanítónőjüknek egy hozzávaló rendes férfit, aki el ne rontsa, s el ne vigye az ő külvárosukból.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

AZ USZAOJ ALAPSZABÁLYTERVEZETE ES A MAGYAR IFJUSÁG

Irta: Nagy Ferenc

Az USZAOJ Központi Bizottságának III. Plenáris ülésén elfogadták ifjúsági szervezetünk alapszabálytervezetét, majd a legalsóbb szervezetek elé terjesztették megvitatás és véleményezés végett. Maga az a tény, hogy az alapszabályokat véglegesen csak akkor fogadják el, miután azt alaposan áttanulmányozták és megvitatják a széles ifjúsági tömegek, bizonyítéka a szervezet demokratikus voltának. A vita keretén belül az alapszabálytervezet eljutott a magyar ifjúsághoz is, tanulmányozták, megvitatják és állástfoglaltak vele szemben, épügy mint a más nemzetiségű ifjúság.

Bár az új alapszabály nem jelenik lényegében semmi újat ifjúsági szervezetünk életében, hanem csak a már meg'evő viszonyokat rögzíti le, illetve dolgozza fel részleteiben, mégis alkalmat nyújt arra, hogy még egyszer rávilágítsunk az USZAOJ céljaira, irányelveire és a magyar ifjúság viszonyára vele szemben.

Az alapszabálytervezetből azonnal szembetűnik a szervezet nevének a megváltoztatása. Az eddigi »Jugoszlávia Antifasiszta Ifjúságának Egyesült Szövetsége« (USZAOJ) helyett »Jugoszlávia Népi Ifjúsága« nevet

kapja a szervezet. A régi nevet meg kellett változtatni, mert az már nemcsak antifasiszta ifjúsági szervezet, hanem ennél sokkal szélesebb, mélyebb valami — népi ifjúsági szervezet, amely részt vesz az általános népi problémák megoldásában. Továbbá nem felel meg a szervezetben uralkodó viszonyoknak a »Szövetség« elnevezés sem. Az összes ifjúsági szervezetek, amelyek a régi Jugoszláviában vagy a megszállás alatt léteztek, vagy feloszlottak, vagy pedig a megszállókkal együttműködve feleplezték népszerű munkájukat és így az ifjúság tömegei előtérbe kerültek hiteltükét, további működésük lehetetlenné vált. Az ifjúság tömegei pedig az USZAGJ köré csoportosulva egy egységes egészet képeznek. A névváltozás tehát egyrészt az új szélesebb feladatok, másrészt pedig az ifjúság között kialakult szervezeti és politikai egység következménye.

A népielszabadító háborúban kiharcolt demokratikus vívmányok kiépítése és továbbfejlesztése, Jugoszlávia gazdasági újjáépítése és így egy gazdaságilag és politikailag erős és független ország megteremtése, valamint szociális és kulturális téren az összes adott lehetőségek kihasználása, azok az irányelvek, amelyek alapján »Jugoszlávia Népi Ifjúsága« dolgozni fog. Egyeznek-e ezek az irányelvek a magyar ifjúság céljaival és érdekeivel? A magyar és más nemzetiségű ifjúság és általában a magyar és más népek dolgozóinak közös érdekeiről beszélni ma, amikor már ezt a tények számtalanszor bebizonyították, egyet jelentene a nyitott kapu döntésével, Semmilyen téren nem lehet a magyar ifjúság útját elválasztani Jugoszlávia más nemzetiségű ifjúságának útjától. A közös problémákat megoldani, a közös célokat elérni egyedül csak szoros együttműködve lehet. Ez egyben azt is jelenti, hogy minden törekvés, ami az ifjúság szétválasztását, a magyar ifjúság elszigetelődését előz má, nyílt támadást jelentene a magyar ifjúság életérdekei ellen.

»Minden magyar ifjú és leány, aki valóban dolgozni kíván a magyar és Jugoszlávia valamennyi testvéri népének jobb életéért, megtalálja helyét »Jugoszlávia Népi Ifjúságában«. Mindenki, aki nem ellensége Népköztársaságunknak, vagyis népeinknek, helyet foglal a Népi Ifjúság soraiban és dolgozik céljai és feladatai megvalósításán.

»Eztől éljük mindazon törekvéseket, amelyek a különböző fasiszta, fasiszta-barát, vagy klerofasiszta jellegű szervezetek újjáépítésére irányulnak, hogy ilyen módon megbontsák az ifjúság egységét és erejét, mert ebben látjuk a legnagyobb veszélyt népeink és ifjúságunk számára ma, az ország újjáépítésének az időszakában«.

írja többek között határozatában Szubot'ca VI. körü magyar ifjúsága. Vagy vegyünk a sztáramoravicai ifjúság határozatából egy részt:

»Nekünk sztáramoravicai magyar ifjúságnak is legszentebb feladatunk aktívan dolgozni a kiharcolt demokratikus vívmányok megőrzésén és továbbfejlesztésén, Jugoszlávia Népi Ifjúsága és a Népfront keretén belül együttműködve minden becsületese hazafival«.

Ezekből és a többi határozatokból világosan látszik a magyar ifjúság állásfoglalása a Népi Ifjúsággal szemben. Felületes elbírálásnak az eredménye lenne azonban abban a hiszemben élni, hogy ez az egész magyar ifjúságnak a nézete. Tény az, hogy még ma is, habár sokkal kisebb számban mint azelőtt, a magyar ifjúság egyrésze a különböző reakciós elemek közvetlen, vagy közvetett befolyása alatt áll, vagyis a magyar ifjúság egyrésze még ma is olyan levitézlett emberek által hagyja magát vezetteni, akik majdnem minden esetben hű kiszolgálói voltak a fasiszmusnak. Ezek a reakciós elemek kihasználva a mai zavaros magyarországi politikai helyzetet, onnan merítik érvelésük nagyrészét, valamint az ifjúság esetleges politikai tájékozatlanságát, következetesen folytatják a fasiszta propagandájukat. A többi nemzetiségű ifjúsághoz viszonyítva a magyar ifjúság, éppen ebből a legfőbb okból kifolyólag, lényegesen kisebb számban veszi ki részét az építő munkából az ifjúsági szervezetünk keretein belül. A kellő számú vezető káderek hiánya, a megszállás alatti fasiszta nevelés következményei, mind-mind olyan okok, amelyek nagyban megnehezítik a magyar ifjúság teljes aktivizálását.

Az alapszabálytervezetről folytatott vitának fel kell ölelni az egész magyar ifjúságot. Ezen vita keretein belül még a passzív magatartásuaknak is meg kell ismerkedniök a Népi Ifjúság irányelveivel és céljaival. Ezáltal kétségteljesen sikerül nagy mértékben kiszélesíteni a Népi Ifjúság soraát különösen a magyar ifjúság között és fokozuunk annak építő munkáját.

A szervezet alkotását illetőleg az alapszabályokban ugyancsak a már kialakult, kiforrott formákat rögzítették le, — a legalsóbb szervezeti formáktól — a társköröktől kezdve a Központi Tanácsig. Jugoszlávia Népi Ifjúsága üzemi és területi elven épít fel, vagyis az alapszervezetek gyárakban, iskolákban, falvakban, utcákban, vagy háztömbökben alakítanak. Az alapszervezetek tehát ott létesülnek, ahol az ifjúság dolgozik, lakik, vagy tanul. Ez a szervezeti forma egyben azt is jelenti, hogy a szervezet nemzetiségek szerint nem lesz felosztva, hanem felölel minden nemzetiségű ifjúságot egy meghatározott helyen és egységes egészet képez. Természetesen ez a szervezeti egység sem pusztán az agy szüleménye, hanem egy lassu fejlődési folyamat eredménye. Egy évvel ezelőtt például még egészen mások voltak a viszonyok. Akkor még szükség volt majdnem minden helyen az USzAOJ keretein belül a különböző nemzetiségű ifjúságnak külön szervezeteket létesíteni. Így alakult a Magyar Népi Ifjúság, Szerb Népi Ifjúság, stb. Ez a szervezeti forma abban az időben be is töltötte szerepét és nagy jelentősége volt a különböző nemzetiségű ifjúság aktivizálásában. Azonban a mai fejlődési viszonyok között ilyen szervezeti forma már nem szolgálná a további fejlődést, hanem ellenkezőleg gátolná azt. Erre bizonyították az, hogy ezek a nemzetiségi szervezetek nagyon sok helyen önmaguktól fel is oszlottak, hogy átadják a he-

lyüket a területi vagy üzemi elven felépült, minden tekintetben egységes szervezeteknek.

Az alapszervezetek elnevezéseit a nemzetiségi kisebbségek ifjúsága saját anyanyelvén is használhatja. Nagy hiba volna azonban azt gondolni, hogy ezzel a formasággal már meg is oldódott a nemzeti kérdés a Népi Ifjúságban. Nem az elnevezés a fontos, hanem a munka tartalma. Saját anyanyelvét kell, hogy használja a magyar ifjúság, saját nyelvén kell fejlődnie kulturális téren, azonban ennek a kulturanevelő munkának az új Jugoszlávia demokratikus elveivel teljes összhangban kell lennie. »A nemzet: kisebbségek ifjúsága — mondta Tito marsal — saját nyelvén kell, hogy tanulja a mi mai valóságunkat, saját történelméből pedig azt, ami pozitív, haladószelemű, nem pedig azt, ami a sovínizmust szítaná.«

Jugoszlávia Népi Ifjúsága úgy irányelveit, mint céljait és szervezeti felépítését nézve, mélyen népi, demokratikus szervezet. Nagyon természetes tehát, hogy soraiban helyet foglalhat minden ifjú, nemzetiségre, vallásra, vagy fajra való tekintet nélkül és irányelveihez híven a Népi Ifjúság mindig élharcos lesz a nemzeti, vallási, vagy faji gyűlöletet szitók elleni harcban. Ma már mindenki előtt világos hova vezette népeinket a nemzeti, vagy más különbségekből eredő gyűlölet. Ennek a gyűlöletnek a szitása elsődrendű érdeke volt az uralkodó rétegnek, amely csak így tudta biztosítani uralmát a nép felett. Különböző szervezeti formák szolgálnak ezen célnak az elérésére és az ifjúság között: vallási, nemzeti, vagy más alapokon nyugvó ifjúsági szervezetek, vagy egyesületek, amelyek ilyen módon eszközzé váltak a reakciós társadalmi rétegek vagy egyének kezében, a nép elleni harcban. Vegyük például a megszállás alatt nálunk is létező, mindenkire rákényszerített »Levente« szervezetet. Ebben a szervezetben kellett volna felnevelődni egy új nemzedéknek, amely vakon teljesítette volna a népeellenes uralkodó rendszer érdekeit szolgáló parancsokat. A fasiszta Magyarország urainak érdeke pedig mindig ellentétes volt és az is maradt, a magyar dolgozók érdekeivel. A »Levente« szervezete, felfülről lefelé kiépített, fasiszta bérencekből összeállított vezetőségek irányították, akik gondoskodtak arról, hogy kiöljenek az ifjúságból minden emberi érzést. Szitva az ifjúság sora: között a nemzetiségi gyűlöletet már előre el akarták vetni annak a gyűlöletnek a magját, ami később továbbra is biztosította volna a népek legizálását a reakció részéről. A magyar ifjúság ezáltal fegyver volt a reakció kezében a saját és más nemzetek ellen vívott harcban.

Jugoszlávia Népi Ifjúságában az ifjúság saját érdekeiért küzd, nem egy népeellenes rezsim, hanem a Néphatóságok támasza, nem fasiszta bérencek irányították munkáját, hanem saját soraiból kikerült legjobb és haladószelemű ifjak, nem nemzetiségi gyűlölet, hanem az egység és testvériség jelszava vezérelte munkáját.

A különböző, régi reakciós ifjúsági egyesületek, vagy szervezetek tulajdonképpen le lettek leplezve ebben a nagy felszabadító háboruban, azonban ez korántsem jelenti azt, hogy el is múlt a veszély ezeknek az ifjúságszervezését illetőleg. Találkozhatunk még ma is ideiglenes sikereket elérő, vagy sikertelen kísérletekkel, amelyeknek célja őket ütni az ifjúság sorai közé, új formában, de régi szellemben működő demokratikus- vagy »semleges« felszavakat használó csoportok újjáélesztésével. Megbontani az ifjúság egységét, visszatartani a létkérdés, a gazdasági újjáépítés megoldásában való részvételtől, ezek a céljai ma a nép ellenségeinek. Ezek a kísérletek azonban mind sorra megbuknak, mert nem találjuk többé termő talajra az ifjúság sorai között.

Jugoszlávia Népi Ifjúságának céljai annyira világosak és érthetők mindenki számára, annyira egyeznek az ifjúság érdekeivel, hogy minden becsületesebb gondolkodó ifjúnak be kell látnia, hogy a helye egyedül csak ott lehet. »Jugoszlávia Népi Ifjúságán kívülálló ifjúsághoz tartozni ... mondotja Tito marsal a III. Plénum kiküldötteinek ... annyit jelent, mint azokhoz tartozni, akik az új Jugoszlávia ellen vannak, mert nekünk a Népi Ifjúságban egy meghatározott, összes népeink számára közös célunk, közös programunk van, amiben nincs semmi, ami összeütközne a munkásság, parasztság és a becsületes értelmiség érdekeivel.«

TALÁLKOZÁS

Irta: Lénárd László

Megjelent a HID márciusi száma, olvastam a Magyar Szóban. Ez a hír egy érdekes történetet juttat az eszembe.

Valamikor, 1936 körül még a HID ifjúsága idején fiatal hévvel már buzgó olvasója voltam. Egy barátomtól jöttem, akinél többen rendszeresen összejöttünk és a HID-át, vagy egyéb haladó szellemű írásokat olvastunk.

Korátavaszi vasárnap délután volt, a hó rég elolvadt, a járda száraz volt. Ilyenkor vasárnap délután csak kevesen jártak erre, azok is olyan magamfajta, üreszebü munkanélküliek, akiket a korzó és a korzó szépei nem igen érdekeltek.

Felértem a délutáni viták kavargt, gondolataimat rendez-